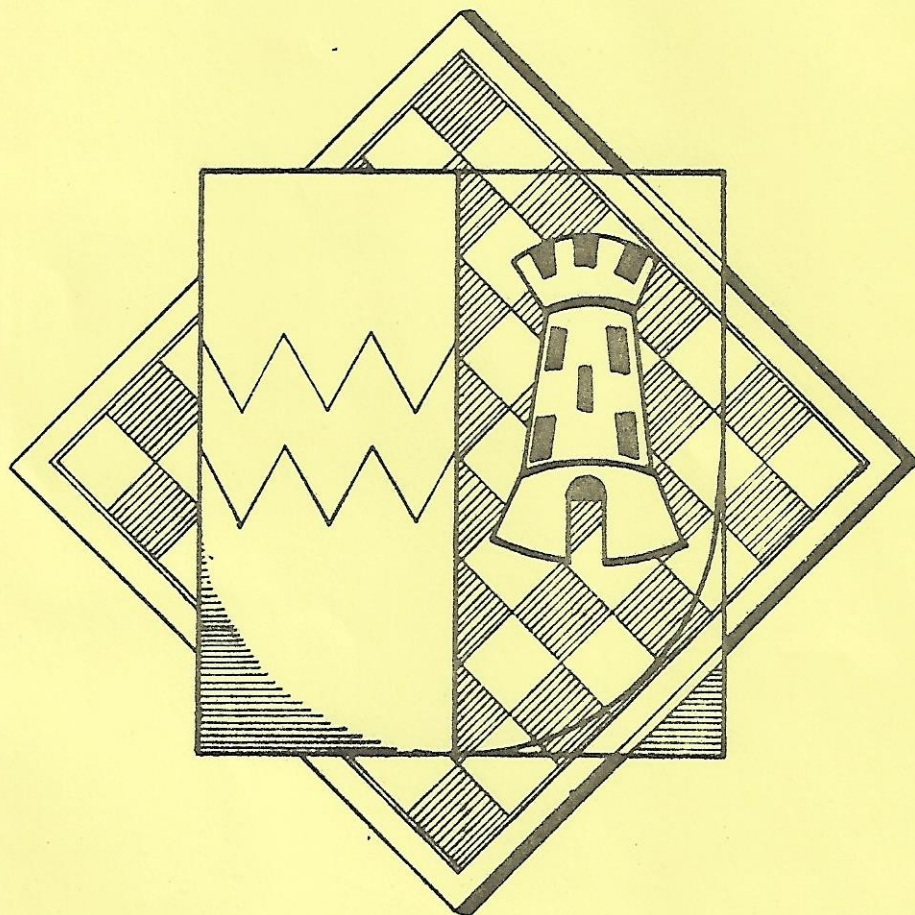

Degeking

OVERSCHIE SCHAAKT

---

*Verenigingsavond elke vrijdag 20.00 uur.
Rotterdamse Rijweg 10, Overschie - Telefoon 15 76 20*

2/78

OVERSCHIE SCHAAKT

KLUBBLAD VAN HET SCHAAKGENOOTSCHAP OVERSCHIE - OPGERICHT 23 JAN. 1936
REDAKTIE: D.P. LIEFHEBBER, B. BOSSTRAAT 23, ROTTERDAM-3008, TELEFOON 010-155747

B E S T U U R :

Voorzitter : F.F. v.d. Bergh, Wijnkoopsbaai 94, Capelle a/d Yssel,
tel. 010-507593

Secretaris : F.E.A. v. Leeuwe, Coolhaven 54, Rotterdam-3006,
tel. 010-767662

Penningmeester: R.J. Kloek, Berkelselaan 15a, Rotterdam-3011,
tel. 010-656443

Wedstrijdleader J. v.d. Vaart, A. Agneslaan 202, Vlaardingen-3170,
ex. : tel. 010-744101

Wedstrijdleader J.G. Höhne, B. Ballotsingel 94, Schiedam-3150.
in. :

Commissaris van P. Heuving, Dahliastraat 60c, Rotterdam-3025,
materiaal : tel. 010-847904

FEBRUARI 1978

VAN DE HOOFDREDAKTEUR

Het eerste blad in het nieuwe jaar is alweer van de persen gerold. Wat laat, doch evenwel goed gemeend, wil ik u veel gezondheid en geluk in het komende jaar toewensen.

Hopelijk wordt 1978 voor u ook een goed schaakjaar met weinig nul-len.

Van mijn kant ben ik het nieuwe jaar begonnen met de overname van de hoofdredactie van Dick Liefhebber. Of het een goed begin is, laat ik aan u ter beoordeling over. Het zal echter moeilijk zijn om deze taak op dezelfde voortreffelijke wijze te vervullen, immers het is nooit makkelijk je pistooltje af te vuren als een reuzenkanon een tijdlang heeft staan bulderen.

In dit nummer doen Cor Feelders, Arie van Dieren en Daan Smit kond van hun heroïsche daden in het land der Britten, terwijl Rinus Degeling een kritiek heeft geschreven onder de cryptische kop: Vijgeboom "wint" met 2-0-2.

Voorts een bijdrage van dhr. Kalkman en ondergetekende. Veel plezier. Ik zeg dag met een glimlach.

AAD BATENBURG

HET TOERNOOI

Donderdagsavonds was ht weer zo ver. We zouden gaan schaken in Engeland. En ja hoor, Daan belde bij mij om half tien aan. We zouden met de avondboot gaan, omdat we s-nachts dan zouden kunnen slapen. Nou ja, slapen, schaken bedoel je. Helaas kwamen we daar vrijdags moe aan. Daan en Arie wilden slapen voor de wedstrijd s-avonds, maar ik en Willem wilden de stad in. Zij slapen, wij stappen.

's Avonds was het zover. Ik won natuurlijk, Zelfs zeer mooi. Ik lachen, want Daan en Arie hadden geslapen en toch nog slechts gespeeld. Arie een half en Daan verloor. Ha, ha. De tweede ronde op zaterdag ging nog beter: we wonnen allemaal. Lachen met die Cor, die weer met tegenstander dolde of hij niet bestond. De derde wedstrijd "again". Weer dolde ik met mijn tegenstander; zelfs zo erg dat hij na vijf zetten opgaf. Ha, ha. De vierde ronde won ik door een mazzeltje, omdat ik had moeten verliezen volgens mij, maar hij wist het niet meer.

Gelukkig. Een geslaagde zaterdag voor mij. Daan had inmiddels drie punten, en Arie drie en een half. Helaas was ik zaterdag laat naar bed gegaan en 's morgens had ik niet gegeten zodat ik 's zondags verschrikkelijk op mijn donder kreeg. De galbal. De vijfde wedstrijd speelde ik remise. Geen prijs dus. Ik had dus 4½ uit 6, Daan 4 uit 6 en Arie 3½ uit 6. Voor Daan en Willem was het weekend niet zo gelukkig verlopen, omdat bij Willem f 100.-- gestolen was en Daan zijn kaartje voor de boot had verloren. Niettegenstaande was het voor mij een zeer geslaagd toernooi en een fijne tijd.

Daaaag fens.

C.W.F.

EERSTE RONDE:

Feelders - Enemy

1. e4 c5	12. Pf6 Pxf6	23. Lxf7 Txf7
2. Pc3 e6	13. exf6 Pc6	24. Dg6 Kh8
3. b3 g6	14. d5 Pb4	25. Dxf7 Tg8
4. Lb2 Lg7	15. c4 Dc7	26. g6 Lg2
5. Pf3 Pf6	16. a3 Pa6	27. Kxg2 Dc6
6. e5 Pg8	17. de2 Ld6	28. Kgl Txg6
7. Pe4 Lg8	18. Td1 0-0	29. Dxg6 Lf8
8. h4 h6	19. Dc2 Tae8	30. Th3 Pc7
9. g4 b6	20. Ld3 exd5	31. Tg3 De4
10. g5 h5	21. Kf1 d4	32. Dxh5
11. d4 Lb7	22. Lxg6 Lxf3	zwart geeft op.

DERDE RONDE:

Feelders - Attald

1. e4 e5
2. Pf3 Pc6
3. Lc4 Pf6
4. Pg5 h6
5. Pxf7 zwart geeft op.

LACHEN MET DIE COR (deel 2)

Hallo fens.

Bord 4 - Team 5: Feelders - Fick

1.	e4	e6	12.	Pa3	Dd8	23.	Pxf6	Dxf6
2.	d4	d5	13.	Pc2	0-0	24.	Tb1	bxc3
3.	e5	c5	14.	Pe3	Le6	25.	Lxc3	f4
4.	c3	Pc6	15.	Dc2	Dd7	26.	Tb5	Tb8
5.	Le3	Pge7	16.	Tad1	c4	27.	Tc5	Pb4
6.	Pf3	Pf5	17.	Ld2	b5	28.	Da3	Dd8
7.	Lg5	Db6	18.	Pf1	a5	29.	Pe5	Tb8
8.	Ld3	Dxb2	19.	Pg3	b4	30.	Tb1	Pc2
9.	Lc2	Db6	20.	Dc1	f6	31.	Txb8	Dxb8
10.	Lxf5	exf5	21.	exf6	Lxf6	32.	Tb5 ???	
11.	0-0	Le7	22.	Ph5	Df7			en wit kan gelijk opgeven.

Daaag fens.

Aad BATENBURG

NEDELO

Sinds januari hebben we in Nederland ook een officiële rating:
De Nedelo.

De stand, zoals die is gepubliceerd in het januarinum­mer van Schaak Bulletin, bevat de partijen tot 1 september 1977 en dus tot zover bij. Onderstaande klubleden hebben een rating die gebaseerd is op het aantal gespeelde partijen dat achter de rating is vermeld.

ALFABETISCH

Nr. Ratingvolgorde

Bakker JW	2024-25	1.	Nathans PJ	2214
Beaufort	2105-9	2.	Herik HJ vd	2203
Dieren A v	2057-30	3.	Beafort LJ	2105
Engelfriet L	1791-17	4.	Voorberg C	2101
Enk DC v	1868-11	5.	Smit DW	2072
Giessen A vd	1974-136	6.	Dieren A v	2057
Hammer AH	1887-9	7.	Bakker JW	2024-25
Herik HJ vd	2203-46	8.	Wilschut G	2017
Jong JL de	1961-9	9.	Mastenbroek E	2004
Kandelin F	1820-10	10.	Giessen A vd	1974
Kloek RJ	1827-41	11.	Vrij RJ de	1968
Krop HA	1901-26	12.	Jong JL de	1961
Liefhebber DP	1854-22	13.	Wesselius JW	1955
Lievaart L	1923-26	14.	Lievaart L	1923
Mastenbroek E	2004-72	15.	Krop HA	1901
Nathans PJ	2214-33	16.	Hammer AH	1887
Rook CA	1802-11	17.	Enk DCv	1868
Smit DW	2072-70	18.	Liefhebber DP	1854
Voorberg C	2101-26	19.	Kloek RJ	1827
Vrij RJ de	1968-38	20.	Kandelin F	1820
Wesselius JW	1955-12	21.	Rook CA	1802
Wilschut G	2017-31	22.	Engelfriet L	1791

De ratings van W,H, Vriend en M. Degeling zijn nog niet bekend.

M.D.

PARTIJTJE UIT LONDEN

Onderstaande partij speelde ik tegen een aanstormend jong talent. Hiermee bedoel ik niet CWF; diens verrichtingen staan elders in dit blad vermeld.

Ongeveer 10% van de hoofdgroep in Londen bestond uit jeugdige adspirantcracks. De succesvolste hiervan was J. Hodgson, die in hetzelfde toernooi vorig jaar al Jan Beaufort versloeg, zij het niet zeer overtuigend. Wie niet imponeerde was de ook niet bekende N. Short, die met viermaal remise begon, waarvan tweemaal tegen andere twaalfjarigen en slechts de partijen vijf en zes wist te winnen.

Maar opgelet ... Binnen drie jaar zullen ook hier gevestigde reputaties gaan vallen. In ijlt tempo stoomt de KNSB lieden klaar, die zich niet veel langer meer met een koningsdiploma tevreden zullen laten stellen.

Ronald Verbeek en Daan Beaufort zijn moedige pioniers, maar hoe zit het ondertussen met het Overschie-jeugdbeleid ?

Genoeg gepraat, hier dan de partij.

W,N, Watson - D.W. Smit (3e ronde) Pirc-verdediging

1. e4 d6	4. f4 Lg7	7. e6 fxe6
2. d4 Pf6	5. e5 Pfd7	8. Pg5 Pf6
3. Pc3 g6	6. Pf3 c5	9. dxc5 0-0

Tot hier herinner ik me vaag een partij Hartston-Timman, Hastings 73 Timman was niet bang voor een geïsoleerde dubbelpion op de e-lijn en speelde 9. .. Pc6, 10. Ld3 dxc5.

Maar ja, een oud hollands spreekwoord zegt: " de een wordt grootmeester, de ander niet".

10. Ld3 d5 11. h4

Nu de e-pionnen niet geïsoleerd, maar toch maar achtergebleven zijn, vliegt mijn tegenstander mijn koning naar de strot. Daar ik, oppervlakkig rekenend, al optimistisch van plan was alle moeilijkheden te weren door ---h7-h6 na de manoeuvre h4-h5xg6 (een standaard lapmiddel) besloot ik eerst zelf een pion te gaan halen.

11. ... Da5	12. Ld2 Dxc5	13. h5 e5
na 13. ... h6,	14. Pf3! Pg4	15. De2 komt zwart niet meer los.
14. hxg6 h6	15. Pf7 Pg4	16. De2 e4 17. Pxe4

Na zeer lang nadenken gespeeld. Na floop toverde Watson mij allerlei complicaties voor, ingeleid met 17. Pxd5 !

Slaan kan niet (17. .. Dxd5, 18. Lc4 of 17. .. exd3, 18. Pxe7+) en ik was 17. .. Le6 van plan (17. .. e6? 18. Dxc4 exd5, 19. Dh5 exd3, 20. Pxe6+ Lxe6, 21. Dxe6 De7+ 22. Kd1 Dg7 lijkt te redden, maar er volgt 23. Lc3 en zwart kan opgeven), maar 18. Lxe4 Lxd5, 19. Lxd5 Dxd5, 20. Dxc4 is niet meer zo leuk voor zwart.

Wit zag af van 17. Pxd5 wegens 17. .. Lxb2!? en zwart heeft een vluchtveld. 17. .. dxe4, 18. Lc4

Speculerend op de hevige tijdnood van de 14-jarige besloot ik wat materiaal terug te geven en inderdaad taxeerde hij het eindspel zonder dames even later verkeerd, zodat hij er afging:

18. ... Txf7	19. gxf7+ Kf8	20. 0-0-0 Pc6	21. Lc3? Lxc3
22. bxc3 De3+	23. Dxe3 Pxe3	24. Lb3 Pxd1	25. Txe6 e6
26. Kxd1 Kxf7	27. F5 Pa5	28. fxe6+ Kg7	29. Th4 Pxb3
30. e7 ??			

Achteraf zal Watson deze zet wel het meest betreurd hebben. In een laatste poging slim te zijn, verzukmt hij een na 30. cxb3 Lxe6, 31 Txe4 voor zwart zeer lastig te winnen eindspel op het bord te brengen.

30. ... Lf5 31. cxb3 Te8 32. Tf4 Lg6

En hier gaf wit op, tien seconden voor het vallen van zijn vlag.

Is het zinvol veel en diep te zien en mag je tijdnood op de koop toe nemen? In dit geval lijkt me van wel. Het kan dan voorkomen, dat je jezelf voorbijreken, doordat je grandioze dingen en hun schijnbare weerleggingen berekent, die je tegenstander allebei niet gezien heeft. Al doende leert men.

DAAN SMIT

VIJGEBOOM "WINT" MET 2-0-2

De titel is zeer suggestief. Er valt uit af te leiden dat dit het tweede stuk is met dezelfde titel. Dit is juist. Er valt ook uit af te leiden dat Vijgeboom eigenlijk met twee-nul verliest (0-2) en dat is (misschien) ook juist omdat Van Baarle en v.d. Weide volgende keer wel niet zullen verschijnen op een toernooi dat door genoemde Vijgeboom wordt geleid en tenslotte valt er uit af te leiden dat de uitslag een gelijkspel (2-2) had moeten luiden.

Uit de Triomfator, nog elatijd een voortreffelijk kluborgaan, vernam ik de argumentatie van Henny. Op grond van de uitleg die hij geeft aan een reglements-bepaling meent hij terecht een 0-0 uitslag te hebben genoteerd. Wel, laat ik voorop stellen dat ik het afkeur als twee schakers tevoren iets afspreken, wat dat ook moge zijn, met betrekking tot de uitslag van hun onderling treffen of hun wijze van benadering van gemeenschappelijke tegenstanders. Dat neemt niet weg, dat het hun recht is om wederzijds de strijdbijlen te begraven alvorens de strijd is opgelaaid. De regel dat voor de 30e zet geen remise mag worden gemaakt is zeer snel en geruisloos uit de officiële reglementen verdwenen. Omdat deze regel een ONZINREGEL was. De vertoning die Liefhebber/de Vrij in Soest opvoerden of de "Schitterende" paardmamanouevres van de Vrij (alweer dei naam!) versus Smit verdienen niet anders dan het predikaat KWALIJK omdat genoemde heren eveneens tevoren tot remise besloten en vervolgens een stukje toneel opvoerden. Van Liefhebber begrijp je zoiets nog het beste maar ik blijf het afkeuren. Tenslotte willen we schaken en niet toneelspelen; anders moeten we een andere vereniging opzoeken.

En toch blijft het recht van de spelers om op elk willekeurig moment tot remise te besluiten, desnoods vooraf. De enige "straf" zou bij genodigde spelers kunnen bestaan in het niet meer uitnodigen en dat kost de heren broodschakers geld, zodat ze het dan wel uit hun hoofd laten. Het wordt toch te gek als we gaan kijken of een speler wel op winst heeft gespeeld. De partijen worden dan alle gearbitreerd en zodra een der combattanten niet de sterkste voortzetting heeft gevonden moet worden vastgesteld dat hij geen serieuze winst poging wilden doen en wordt de partij voor hem verloren verklaard! Nee, al blijft het afkeurenswaardig, het blijft het recht van de betrokken spelers uit te maken of en wanneer ze met remise accoord gaan en dat zonder het opvoeren van een schijnvertoning die de argeloze toeschouwer een echte strijd suggereert. En voor het geval iemand het zich herinnert, ik speelde zelf ook eens remise. In een UUR-toernooi kreeg ik in de 2e ronde met zwart Kandelin te bestrijden. Beiden hadden we 1 punt en ik had bovendien nog een barstende koppijn. Na 1. e2-e4 e7-e6 2. d2-d4 d7-d5 3. e4xd5 vroeg ik of hij op winst speelde. Hij schudde zijn hoofd en wij elkaar de hand. Echte strijd is er niet geweest, maar moest dat onder de gegeven omstandigheden?

M. DEGELING

WIT: M.P.W. Egan
ZWART: A.v.Dieren
LONDEN, 17 DEC. 1977.

1. d4 Pf6
2. c4 c5
3. d5

Gelukkig! Na 3. Pf3 is het helemaal niet leuk meer.

3. ... b5
4. cxb5 a6
5. e3

Vervelend dat wit niet op a6 moet slaan. Na 5. bxa6 is mijn plan een kwaliteit te offeren. Bijv. 5. bxa6 e6 6. Pc3 Pxd5 7. PxpD5 exPd5 8. e3 Txa6 9. LxTa6 LxLa6 10. Ld2 ! Le7 11. 0-0-0 12. Lc3 Db6 13. Pf3 Lf6! en zwart kan wat rommelen.

5. ... e6?!
6. Pc3 axb5
7. dxe6

Tijdens deze en zijn vorige zet gluurde mijn tegenstander me met half verwonderde, half zelfverkeerde blik vanachter zijn blauwe brillleglazen aan. In stilte verwenste ik hem. De bedoeling is natuurlijk niet

7. dxe6 maar 7. Lxb5 waarna ik met 7. ... Pxd5 8. PxpD5 exPd5 9. Dxd5 Da5+ 10. Ld2 DxLb5 11. DxTa8 La6 min of meer analoog aan de op de 5e zet vermelde variant, een kwaliteit wilde offeren.
7. ... fxe6

8. Lxb5 Le7
9. Pf3 0-0
10. De2

Vermoedelijk sta ik helemaal niet zo goed. Op deze en de volgende zetten komt voor wit steeds e3-e4 in aanmerking.

10. ... d5
11. 0-0 Lb7
12. Td1 Kh8
13. b3 Pa6
14. Lb2 Ld6
15. Tacl e5
16. e4 ??

Wat nu ? Op de vorige 5 zetten, en zeker op de 15e was e4 goed geweest maar net op dat moment is het een slechte.

16. ... d4
17. Pd5 Pxe4

Hier heb ik me nog enige tijd bezig gehouden met de consequenties van 17. ... PxpD5 18. exPd5 LxPd5 19. LxPa6 TxPf3 maar strandde in chaos.

18. DxPe4 Pc7
19. Ld3

Na 19. Lc4 kan bijv. 19. .. Txa2 20. Lal Tf4 enz.

19. ... g6
20. Pe5

Wit forceert de zaak, echter ook na andere zetten staat zwart uitstekend.

20. ... LxPd5
21. Pxd6+

Er is weinig anders. Bijv. 21. De2 Dg5 22. Pg4 Tae8 enz.

21. ... hxPg6
22. Dxd6

DIAGRAM

22. .... Lxh2+!
23. KxLh2

Ook na andere zetten is de tekstzet beslissend.

23. ... Dh4+
24. Kg1 Dxf2+
25. Kh2 Dh4+
26. Kg1 Tg8
27. Dh7+
Ook 27. Txc5 Txg6 28. LxDg6 Dg4 29. Lxd4+ Kg8 redt niet.
27. ... DxDh7
28. LxDh7 Txg2+
29. Kf1 Tf8+
en wit gaf op.

UITSLAGEN INTELLIGENTIETEST

Hier volgt de uitslag van de intelligentietest uit ons vorige clubblad. Ik vind het leuk dat iedereen zijn oplossing heeft ingezonden. Daardoor krijgen we een juist beeld van het intellect wat in ons genootschap bestaat.

Voor een goed overzicht te verkrijgen volgt hier de uitslag per team:

1e team:	100%	goede	oplossingen
2e team:	99%	"	"
3e team:	98%	"	"
4e team:	97%	"	"
5e team"	97%	"	"

Hieruit blijkt dat de samenstellers bij het begin van de externe competitie een juist oog gehad hebben bij het samenstellen van de verschillende teams.

P.S. - Bij het 5e team was alleen de heer van Leeuwe die verschillende vragen fout had beantwoord.

J.M.K.

AFGELUISTERD GESPREK

Hieronder een afgeluisterd gesprek tussen van Leeuwe en Geldhof. Toen wij voor de competitie bij Shah Mati moesten spelen zat er bij de tegenstander een schaker die zo kaal was als een biljartbal. Zegt Geldhof tegen van Leeuwe: " Zeg, wist jij dat Kojak bij Shah Mati speelde?"
Van Leeuwe keek naar de man en zei: " Neen man, dat is Henk Neuman".

J.M.K.

RICHTLIJNEN VOOR HET ANALYSEREN
VAN EEN PARTIJ SCHAAK

In het algemeen plachten de analyses in "Overschie Schaakt" verzorgd te worden door onze 1e en 2e tientallers. Dit is een jammerlijk feit want het ontnemt de moed voor de mindere goden ook eens iets te analyseren. Logisch, niet? Immers als men klinkende namen als Smit, Nathans en Degeling onder de diepgaande analyses ziet staan en je merkt met welk een geniale achteloosheid Jaap v.d. Herik in de Telegraaf zijn talenten de vrije teugel laat op de schier onontwarbare denkwebben van 's werelds meest illustere schaakgiganten, dan moet je wel een onverbeterlijke fielt zijn om toch nog je pennetje en je bordje te pakken.

Doch vrienden, dit is allemaal schijn.

Alle "glitter and shine" van de analyse-kunst is niets anders dan een reusachtige ballon die krampachtig op spanning wordt gehouden door alle schakers met een rating hoger dan 2100. Somstijds krimpde de ballon wel eens een stuk; U kunt er dan donder op zeggen dat Donner weer vergeet te blazen. Maar dan blazen de anderen gewoon wat harder en propten dan een toren in het mondstuk en zo bleef het voetvolk van Caissa maar gapen in devote bewondering en blinde idolatie. Het wachten was op het genie met de speld, de Messias met de breinaald. En die zal zich vandaag aan U openbaren met een aantal richtlijnen, die het eens zo verafgoedde analyseren reduceert tot een kinderspelletje als jojo.

In de eerste plaats behoeft een analyse niet van goede kwaliteit te zijn. Integendeel, u kunt net zoveel aanrommelen als u maar wilt. Hoe kan dat, zegt u.

Wel in de praktijk is gebleken, dat een clubblad slechts door 20% van de leden wordt gelezen. Tachtig procent ziet een clubblad als een vorm van schromelijke retributie van een te hoge contributie, een handig object voor het stabiliseren van een wiebelende tafel of een vrijbrief voor redacteuren en bestuursleden u lastig te vallen met het zeuren om kopy.

Op onze vereniging zou die 20% op 14 lezers neerkomen. Welnu, 11 van de 14 slaan de analyses over. Rest ons 3 lezers, die gevormd worden door Rinus Degeling, Jaap v.d. Herik en de maker van de analyses. Van Rinus behoeft u geen kritiek te verwachten; hij heeft alleen verstand van het Siciliaans en ook Jaap blijkt onschadelijk; hij worstelt nog met een post-Oldenzaal-syndroom. Aannemende dat u geen last heeft van allerlei raadselachtige manieën of fobieën behoeft u ook geen kritiek van uzelf te verwachten.

De partij-analyse dient ten alle tijde vooraf te worden gegaan door een korte doch rake typering van de beide spelers.

Moet u bijv. de partij Feelders/Heuving analyseren, dan zegt u: de witspeler is een temperamentvol pubertje dat ontbloomt is van enige schaak-technische kennis in het seizoen 1976/77 toch nog 4 uit 5 bij elkaar tructe. De zwartspeler heeft enkele eclatante toernooizeges op zijn naam staan, zoals die gehouden in Heinekenszand, Skolland en Amsteldam.

Voorts moet een analyse met enige humor worden gekruid; het ondermijnt de objectiviteit en het kritisch vermogen van de lezer. Natuurlijk zijn er altijd personen die kritiek blijven houden. Het beste hiertegen is dan in het eerstvolgende clubblad een verliespartij van zo'n ouwe hoer te publiceren (zie bijv. "Lachen met die Cor" (deel 2) elders in dit blad). Het hoeft geen betoog dat miniatuurtjes in zo'n geval de voorkeur hebben.

Ten derde dient u een boek over openingen te bezitten. Hier kan ik het "Openingenvademecum" van Roessel ten sterkste aanbevelen. Ook boeken met wat partijmateriaal mag natuurlijk niet in uw caissatheek ontbreken. Met deze werken in de hand pent u zorgeloos de betreffende bladzijden over.

Een voorbeeld ter illustratie:

Timman - Aljechin (1946, Interzonetoernooi voor dames te Tripoli).

1. e4 e5
2. Pf3 Pc6
3. Lb5 spaans
4. Lxc6 tot de mogelijkheden behoren ook:
4. La4 en dan 4. - Pf6 5. 0-0 Pxe4
op wits 5e zet zijn 5. - Le7 en 5. - d6
ook heel goed speelbaar.

En hier sleept u alles wat het spaans te bieden heeft aan varianten erbij, van de Grande-variant via de Moskou- naar de Marschell-variant en het Breuer-systeem.

Doch nu even met ons voorbeeld ter illustratie:

4. dxc6
5. 0-0 indien wit e5 neemt, bereikt hij na 5. - Dd4
helemaal niets
5. Lg4 ook tot de mogelijkheden behoren: 5. - f6
waarop dan 6. d4 l Lg4 volgen kan.
6. h3 h5
7. c3 Dd3
8. Lxg4 hxg4
9. Pxe5 Ld6
10. Pxg4 Pf6

U ziet het resultaat. Met een beetje goede wil strekt uw analyse van de eerste tien zetten zich al over twee volle pagina's uit.

Een analyse bevat altijd een aantal vraag- en uitroeptekens. Totaal circa 6 vraag- en 6 uitroeptekens. Deze dienen zo gelijkmatig mogelijk over de partij verdeeld te worden en wel zodanig dat de winnende partij 4 uitroep- en 2 vraagtekens en de verliezende partij 4 vraagtekens en 2 uitroeptekens krijgen. Mocht onverhoopt blijken dat u na de analyse nog een enkel tekenje over hebt dan plaatst u deze gewoon achter een reeds geplaatst teken.

Mocht een bepaalde zet van een speler direct mat voor hem betekenen, dan schroomt u niet hier rustig 5 of 6 vraagtekens achter te zetten (het is per slot van rekening een vrij stomme zet, niet?).

Ook de combinatie?! is toepasbaar. Dit betekent: ambitieus. Wordt regelmatig door analytici toegepast wanneer zij bemerken dat het spelpeil het niveau van hun eigen denkwereld gaat overtreffen.

Curieuze combinaties zijn: ?! en ?!!

Het eerste betekent: ambitieus, maar waarschijnlijk niet goed.

Het tweede betekent: ambitieus, maar waarschijnlijk wel goed.

Andere variaties zijn ook heel denkbaar. Ter illustratie uit de partij Beide Vaten - Everzwijn de notatie: !?!?!!?!?! (heel goede zet, al lijkt hij wat ambitieus en op het eerste gezicht bijzonder slecht, howel er wel heel goed voortgezet moet worden, anders is het gewoon een slechte zet).

Een partij wordt nimmer in een stuk aan de lezer opgelepeld. Echter om de 5 à 10 zetten geeft men korte schetsen van de situatie of evt. incidenten.

Bijvoorbeeld:

- en hier zit zwart tegen de zware, witte batterij van zijn tegenstander aan te kijken;
- en hier besloten de grootmeesters X en Y tot dameruil. Mevr. X amuseerde zich meteen al kostelijk met Y.
- en hier sloeg wit en passant toen hij koffie ging halen, waarop de wedstrijdleider hem terstond uit de zaal verwijderde.
- wit probeerde hier een variatie op de spaanse opening en werd dan ook door de in allerijl gewaarschuwde zedenpolitie uit de zaal verwijderd.
- en hier rokeerde wit zo ontzettend lang, dat hij door z'n vlag heen ging.

Tenslotte zal ik zo'n analyse zelf een keertje voordoen aan de hand van een niet al te moeilijk partijtje.

SPASSKY - HORT   SLAVISCH

1.	d2-d4	d7-d5	2.	c2-c4	c7-c6
3.	Pb1-c3	Pg8-f6	4.	Pg1-f3	d5xc4
5.	a2-a4	Pb8-a6	6.	e2-e4	Lc8-g4
7.	Lf1xc4	e7-e6	8.	0-0	Pa6-b4
9.	Lc1-e3	Lf8-e7	10.	h2-h3	Lg4xf3
11.	Dd1xf3	Pb4-c2	12.	Tal-d1	0-0
13.	Td1-d2	Pc2xe3	14.	Df3xe3	Dd8-a5

Zwart zoekt tegenspel op de enigszins verzwakte damevleugel van wit.

15.	f2-f4	Da5-b4	16.	Lc4-a2
- Volgens mij had Hort hier het beste Tad8 kunnen spelen. Op 17. f5 volgt dan niet ... e6xf5 18. e5 enz., maar 17. ... e5! en wit kan niet 18. d4xe5 spelen, want dan zou hij door Lc5 de dame verliezen.

16.	c6-c5
- Na 17. e5 c5xd4 18. Txd4 Lc5 19. Txb4 Lxe3 20. Kh2 Pd7 21. Txb7 is zwart goed uit de verwickelingen gekomen. Spassky stoot door in het centrum.

17.	d4-d5	c5-c4
- Als zwart nog een zet mocht doen: ... Lc5!

18.	Kg1-h2	e6xd5
- Als wit nu gedwongen zou zijn terug te nemen op d5, was de zwarte strategie strategie geslaagd. De vrijpion op de d-lijn kan geblokkeerd worden en wit heeft aan beide zijden zwakke pionnen, zodat het evenwicht niet verbroken zou zijn.

19.	e4-e5	Pf6-e4
20.	Td2xd5	

Beter dan 20. Pxe4 d5xe4 en wit kan niet direct terugslaan op e4 in verband met de ongedekte positie van Td2.

20.	Pe4xc3	
21.	De3xc3	Db4xa4

Hort moet natuurlijk dameruil ontwijken.

22.	La2xc4	Ta8-c8
23.	b2-b3	Da4-c6

De verwickelingen ingeleid met c5 zijn achter de rug en het is duidelijk dat ze niet voordelig zijn uitgevallen voor zwart. Wit kan op koningsaanval gaan spelen.

24.	Dc3-f3	a7-a6
25.	f4-f5	Dc6-c7

Op b5 volgt min of meer vernietigend 26. f6. Bijv.: ... g7xf6;

27.	Ld3 f6xe5	28. Dg3 Kh8	29. Dxe5 Kg8	30. Tf4
26.	Df3	b7-b5		

De beste kans op verdediging was 26. .. Kh8 27. f6 g7xf6 28. Ld3 f6xe5 en het loopt zo'n vaart nog niet nu de dame niet meer h7 kan aanvallen over de witte velden. De tekstzet kost een pion.

27. Lc4xb5 a6xb5
28. f5-f6 g7-g6

Hort durft het eindspel niet aan dat ontsaat na 28. ... Lxf6 29.exf6
Dxg3 30. Kxg3 Tc3 31. Tf3 Txf3 32. Kxf3 g7xf6 33. Txb5 Te8.
Volgens mij is het niet gewonnen, maar 33. Ke4! lijkt wel zo nauw-
keurig, want de koning is nu niet afgesneden en pion b5 loopt niet
weg.

29. f6xe7 Tf8-e8
30. Td5xb5 Te8xe7
31. Tf1-d1

Zodat e5 na Tc8-e8 nog eenmaal gedekt kan worden vanaf d5. Maar niet
op e1 wegens f6 en de pluspion gaat verloren. Of wit objectief gewonnen
staat is moeilijk te zeggen. Zeker tegen een groot technicus als Hort
maar Spassky's kansen werden in de toernooizaal hoog aangeslagen, ge-
zien Horts tijdnood.

31. Dc7-c2
32. Tb5-d5 Tc8-e8
33. b3-b4 Dc2-b2
34. Td1-d4 Db2-e2
35. b4-b5

maakt van de nood een deugd en offert de d-pion om de b-pion te laten
promoveren.

35. Te7xe5
36. b5-b6 Te5xd5
37. Td4xd5 De2-b2

Natuurlijk, in tijdnood doet men logische zetten. Dus: achter de pion.
Keres beveelt hier De6 aan met uitroepteken. Maar op 38. Td6 maakt
... De5 geen remise. Integendeel, na 39. Dxe5 Txe5 40. b7 is het di-
rect uit: ... Tb5 41. Td8 of ... Te8 41. Tc6! En na 38. Td6 De7
volgt 39. Tc6! en op de volgende zet Dc7 of Tc7 met een zwaar leven
voor zwart. Of tenslotte 38. .. Dc8!! en zwart krijgt verdedigings-
kansen omdat hij in veel gevallen de dames mag ruilen.

Een variant: 39. Td1 Db8 40. Dc7 Kg7 41. Td7 Dxc7! 42. b7 Tb6

38. Dg3-c7 Te5-e2
39. b6-b7 Te2xg2
40. Kh2-h1 Kg8-g7
41. b7-b8D

Tijdnood voorbij en ook de partij.

1-0

AAD BATENBURG

VERKLARING

Voor de zeventig die achter houten borden mijn vrienden zijn.

Niets van het volgende behoef ik te verklaren voor Daan, die, hoewel
wij elkaar ontgroeid zijn sinds hij door het dragen van rituele balts-
tooi het welgevallen van officiele lichtschrijvers verworven heeft, in
mij heeft willen blijven geloven.

Ook verklaar ik niets voor Dirk Pieter, die de derde en niet de minste
van mijn broeders is. De vrienden immers moeten regelmatig bijeenkomen
om glimlachend boven glazen het verhaal van hun genegenheid te beves-

tigen. Voor de broeder echter bestaat deze verplichting niet. De banden met hem zijn onuitwisbaar. Hij zal dan ook afwezig zijn en toch begrijpen en achterblijven in de straat waar ik gewoond heb.

Voor Peter, die ons uitgekotst heeft.

In de ziel van de student strijdt het inzicht van de cynicus met het verlangen naar de moederlijke ordening van de chaos leven. Hoe zou hij de uiterste consequentie van de strijd, de in risico gezochte nederlaag, kunnen aanvaarden. Hij zal dan ook door in een wanhopig zoeken de confrontatie te vermijden, de achting van zijn vrienden verwerven omdat hij niet gestreden en verloren heeft. Achter de houten hoge borden zal hij gezeten zijn, in afwachting van de belofte volle rijping van het inzicht. Maar de tijden zijn veranderd nu vanuit Engeland de nieuwe leraar gekomen is die uit de daarvoor in aanmerking komende tot kampioen gekozen is omdat hij eenmaal meer verloren heeft. Jeugdige nog is hij. Dat het aanvaarden van de chaos het eerste ontwaaken van de volwassenheid inluidt, was voor hem reeds door Bert de vroegrijpe begrepen. Praecox zal hij heten nu hij zich van het spel afgewend heeft en zich door het kopen en verkopen van een begerenswaardighuis eeb winst van Nfl. 100.000,-- verworven heeft.

Ook Wout, die in de chaos het recht van de rechtelozen is gaan zoeken en reeds vroeg in zijn spel van zijn streven naar de schoonheid van de nederlaag blijk gaf, kan ik nog slechts van ver in vriendschap denken. Nu er voor mij geen enkele zekerheid rest sinds ik door tot het bedrijfsleven toe te treden de status van nieuwe vrijgestelde voor altijd verloren heb, is er voor mij ook geen winst meer mogelijk. Mij rest niets meer dan de troost dat de vrienden voor het gemis van velen getroost worden door de nieuwe Vriend, over wie de professoren schrijven.

Weinig kan ik er van zeggen.

Bongers - Lievaart

1. e4, e6, 2. d4, d5 3. Pc3, Lb4 4. Ld2, Pf6

Interessante varianten ontstaan na d x e4.

5. e5, Pd7

Romantisch en dwaas. Wie vaak Frans gespeeld heeft verliest zijn kritische zin voor zetten als Kf8, wat min of meer de consequentie van deze zet is. Volgens Kandelin had ik op de volgende zet Lf8 moeten spelen, maar daarvoor had ik de loper niet ontwikkeld.

Veel beter dan Pd7 was natuurlijk Lc3 gevolgd door Pe4 geweest.

6. Dg4, Kf8 7. 0-0-0, Lc3 8. Lc3, De7 9. Ld3, c6

Wil een actie via b5, b4 voorbereiden.

10. Pf3, b5 11. La5, Pb6

De manoeuvre Lc7, Ld6 moest natuurlijk voorkomen worden.

12. Pg5, h6 13. h4

Zo zeer minachtte de tegenstander mij reeds, maar

13. Ph7, Kg8 14. Pf6, Kf8 haalt niet veel uit.

13. .., hg5 14. hd5, Th1

Op zoek naar de chaos. De vreesachtige manoeuvre Tg8 om na 15. Lh7 zetten te gaan herhalen wordt resoluut vermeden.

15. Th1, Ke8 16. g6, f5 17. Th8, Kd7 18. Lf5, Kc7

Dit tweede offer mag niet aangenomen worden.

Varianten:

18. ef5 19. Df5, Kc7 20. Dc8 mat
De6 20. Df7, Df7 21. ef7 en vervolgens f8D
De7 21. e6, Kd6 23. Lb4, wint
de dame.

19. Ld3, Kb7 20. Df4, Ld7 21. a3, c5 22. Tf8, Le8 23. Lb5, Pc6
Inmiddels begint de tegenstander te consumeren, om wreed verrast te worden.

24. dc5, Lg6 25. Lc6, Kc6 26. Ta8, Dc5

En zo blijft zwart een stuk voor. Maar dan.

27. Lc3, Pa8 28. Da4, Db8

Op koningszetten was Ld4 gevolgd, en de a-pion valt toch.

29. Da7, Pb6

Dit lijkt logisch omdat c4 lonkt, maar Pc7 was waarschijnlijk beter. Maar wie kiest hier niet voor koningsaanval. En b3 kan nu niet wegens De2.

30. Ld4, Df1 31. Kd2, Pc4 32. Kc3, Del 33. Kb3 , Pd2 34. Kb4, Pf3
35. Lc3, De4 36. Ka5.

En hier verlies ik volkomen het inzicht in de ordening der dingen.

36. , Pe5 37. Db6, Kd7 38. Db7, Ke8 39. Db8, Kd7 40. De5, Dg2
41. Dg7, Kc6 42. Lc5, opgegeven.

Zelfs de pionnen grijnzen mij meewarig aan.

LOU